

Zorg voor talent

Uitdagingen voor het management

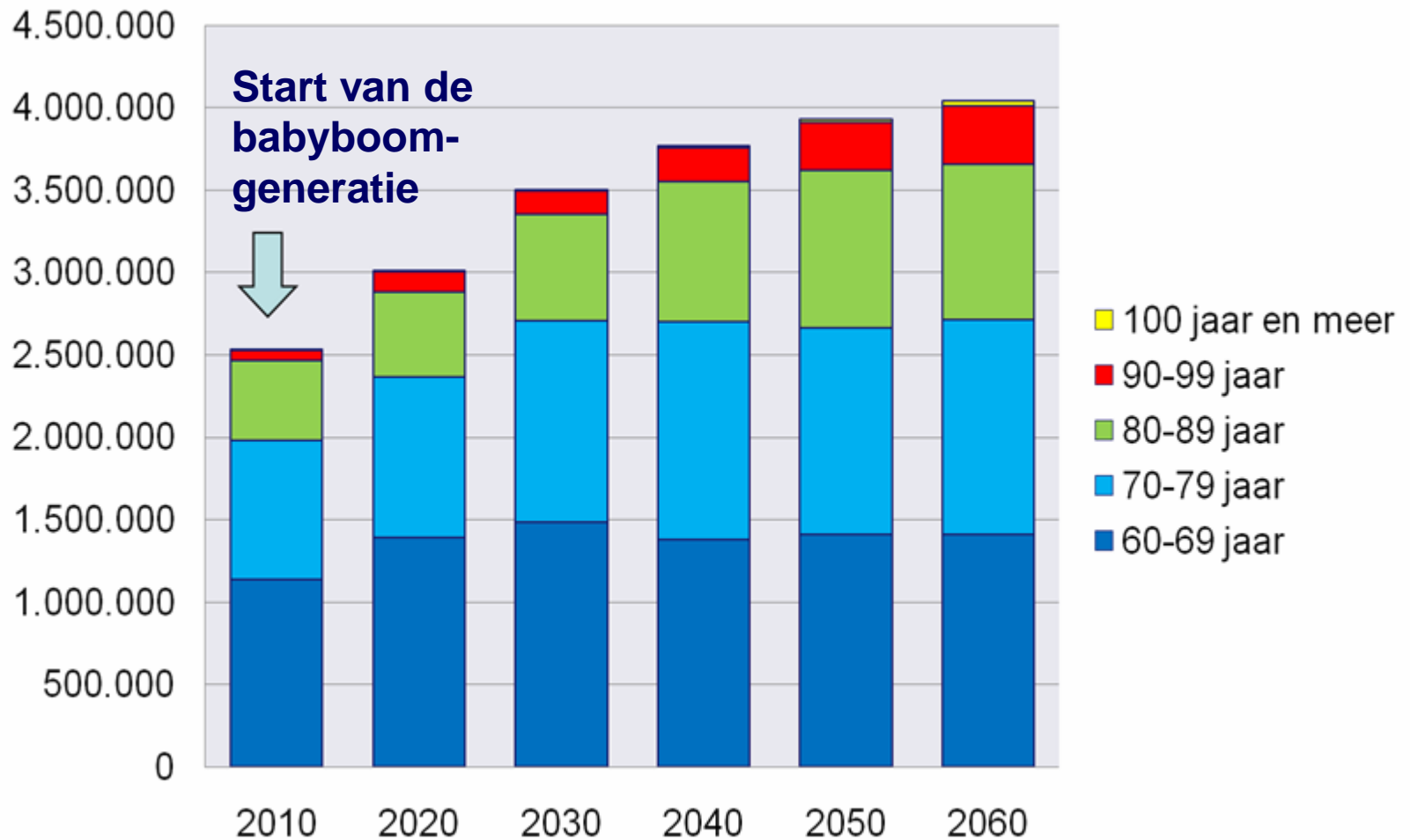

Eleonora Holtzer
Ambassadeur Zorgberoepen

Algemene vergadering VERSO
18 juni 2011

De zorg uitgedrukt in cijfers

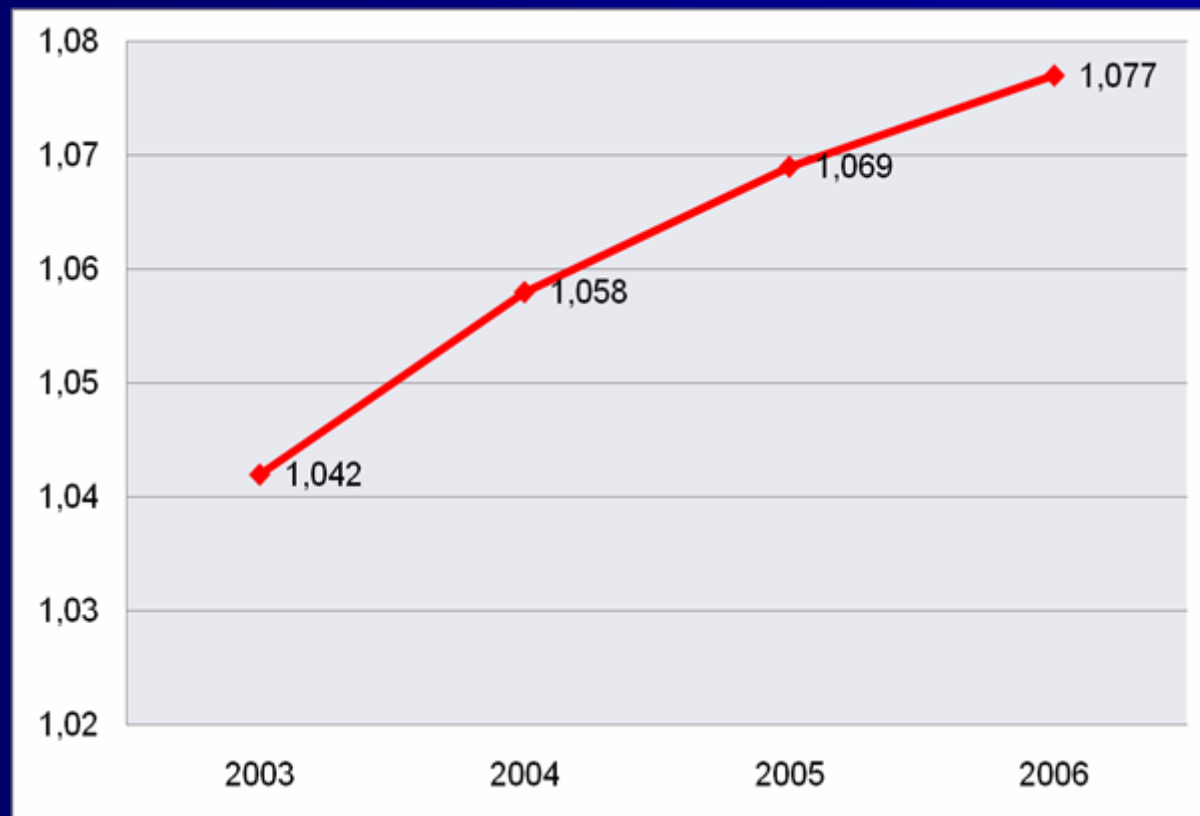
Vergrijzing van de bevolking. Bevolkingsvooruitzichten 2010 - 2060

Stijgende complexiteit van de zorg

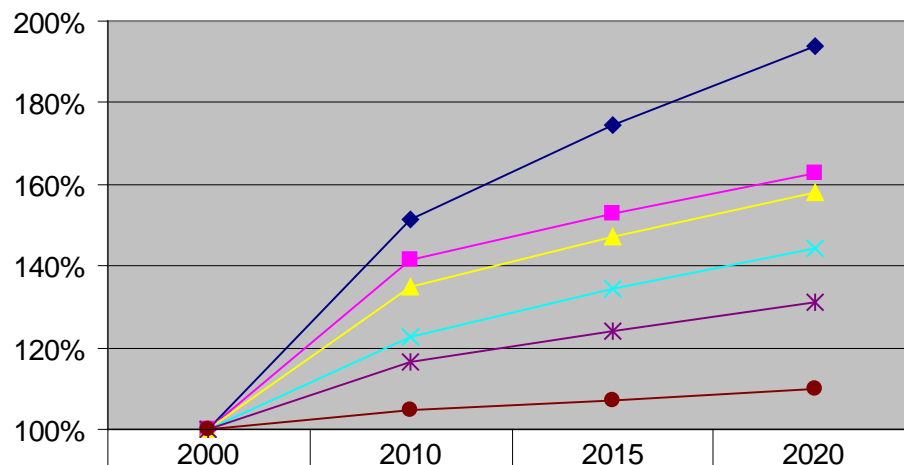
Evolutie case-mix-index

(3M Benchmark Rapport, Project 2007)

Evolutie werkgelegenheid in de zorg 2000-2020

Evolutie werkgelegenheid 2000-2020

◆ WZC	100%	152%	175%	194%
■ Gezinszorg	100%	142%	153%	163%
▲ Verzorgenden	100%	135%	147%	158%
✕ ThuisVK	100%	123%	134%	144%
* Verpleegkundigen	100%	116%	124%	131%
● Ziekenhuizen	100%	105%	107%	110%

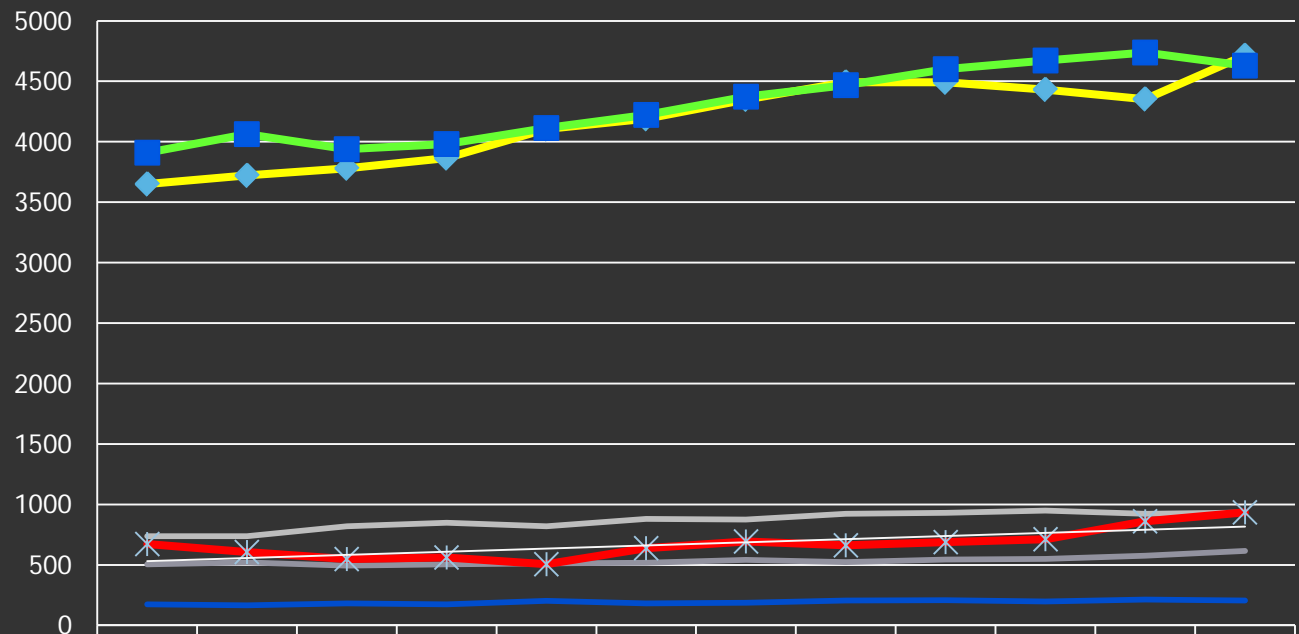

Overzicht vacatures VDAB

beroepsgroep	beroepscode + omschrijving	0612	0712	0812	0912	1012
036 verpleegkundigen	03600 Hoofdverpleegkundige	38	50	63	65	107
	03610 Ziekenhuisverpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	398	491	533	725	631
	03612 Ziekenhuisverpleegkundige - gegradueerde	153	178	241	172	211
	03620 Psychiatrisch verpleegkundige - gebrevetteerde/gediplomeerde	22	9	15	16	29
	03621 Geriatisch verpleegkundige - gegradueerde	36	46	77	84	143
	03622 Psychiatrisch verpleegkundige - gegradueerde	7	11	29	40	28
	03623 Verpleegkundige palliatieve zorgen - gegradueerde	3	4	5	5	1
	03630 Kinderverpleegkundige - gegradueerde	10	12	10	10	17
	03635 Verpleegkundige dringende hulpverlening	6	2	8	9	4
	03640 Vroedkundige - gegradueerde	12	3	14	7	11
	03650 Thuisverpleegkundige	72	82	78	102	276
	03655 Bedrijfsverpleegkundige	3		16	22	7
	03685 Sociaal verpleegkundige - gegradueerde	17	15	31	25	32
	03686 Verpleegassistente	5	8	4	35	8
	03687 Psychiatrische verpleegassistente					2
Totaal 036 verpleegkundigen		782	911	1124	1317	1507
038 gekwalificeerd verzorgenden	03821 Ziekenverzorgster	47	120	38	23	16
	03825 Gekwalificeerd verzorgende	154	181	402	400	440
	03831 Kinderverzorgster	50	53	95	86	95
Totaal 038 gekwalificeerd verzorgenden		251	354	535	509	551
039 niet gekwalificeerd paramedisch personeel	03910 Logistieke hulp - afdelingshulp in zieken&rusthuize	28	46	38	31	54
	03920 begeleider van zieken, bejaarden en personen met een handicap	36	69	83	79	72
	03930 Bejaardenhelpster - niet gebrevetteerde	4	46	46	28	63
	03940 Kinderoppas - kindermeid - gouvernante	47	38	65	47	35
	03950 Chauffeur - ambulancier	35	29	33	30	19
Totaal 039 niet gekwalificeerd paramedisch personeel		150	228	265	215	243

Evolutie in # studenten BSO personenverzorg

Aantal

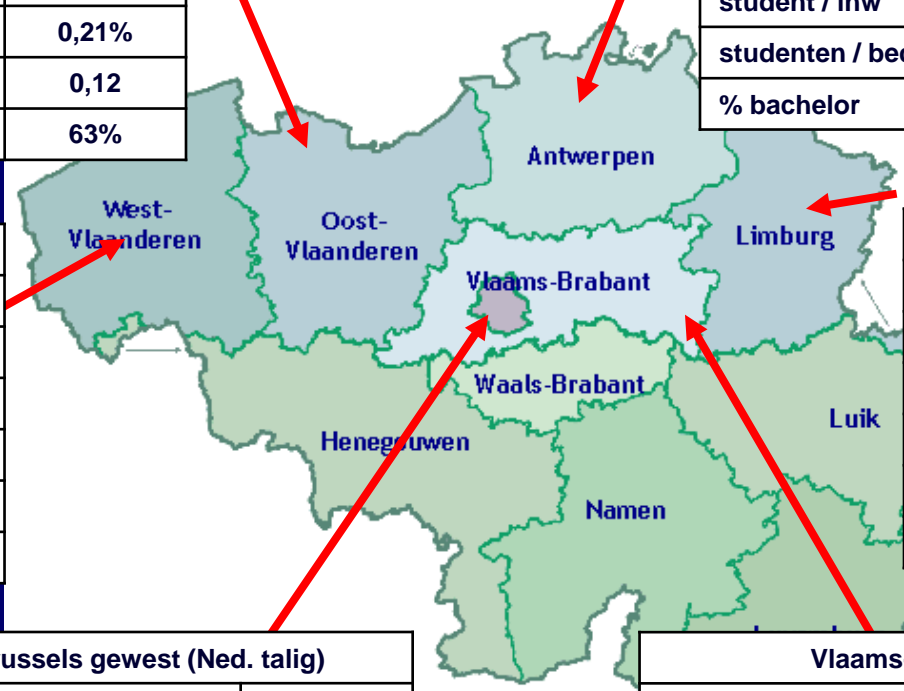
	99-00	00-01	01-02	02-03	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11
◆ 2de graad verzorging-voeding	3650	3721	3780	3864	4105	4189	4350	4493	4491	4432	4353	4714
■ 3de graad verzorging	3909	4064	3938	3981	4113	4221	4373	4468	4600	4671	4738	4629
— 3de graad organisatiehulp	504	519	493	503	512	517	541	522	544	548	575	615
— 3de jaar kindverzorging	737	738	818	848	818	880	875	922	931	950	923	934
* 3de jaar thuis- en bejaard.	672	607	547	560	505	639	693	662	689	712	860	933
— 3de jaar organisatie-assistentie	174	165	180	172	201	181	186	205	207	197	212	205

Indicatoren studenten verpleegkunde per provincie 2010-2011

Cijfers 2010: Bacheloropleidingen: VHORA telling 4/10/2010; HBO5: VVKSO telling 2010, niet katholiek net: nog cijfers 2009

Oost-Vlaanderen	
# bedden 2010	24.001
# inwoners 2010	1.432.326
# studenten '10 -'11	2.955
student / inw	0,21%
studenten / bed	0,12
% bachelor	63%

Antwerpen	
# bedden 2010	27.635
# inwoners 2010	1.744.862
# studenten '10 -'11	3.472
student / inw	0,20%
studenten / bed	0,13
% bachelor	61%

West-Vlaanderen	
# bedden 2010	21.184
# inwoners 2010	1.159.366
# studenten '10 -'11	3.353
student / inw	0,29%
studenten / bed	0,16
% bachelor	46%

Limburg	
# bedden 2010	9.420
# inwoners 2010	838.505
# studenten '10 -'11	2.266
student / inw	0,27%
studenten / bed	0,24
% bachelor	41%

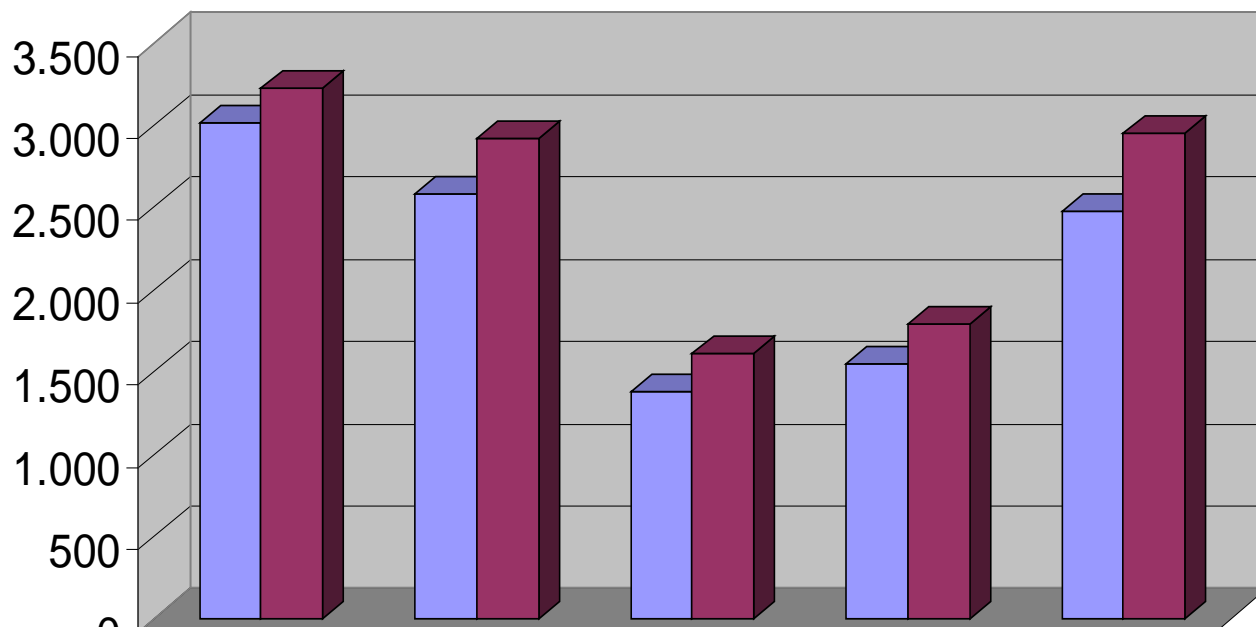
Brussels gewest (Ned. talig)	
# bedden 2010	8.351
# inwoners 2010	1.089.538
# studenten '10 -'11	512
student / inw	0,05%
studenten / bed	0,06
% bachelor	80%

Vlaams-Brabant	
# bedden 2010	14.378
# inwoners 2010	1.076.924
# studenten '10 -'11	1.100
student / inw	0,10%
studenten / bed	0,08
% bachelor	68%

Bedden 2010: ziekenhuisbedden + WZC 01/01/2010

Recente stijging per provincie

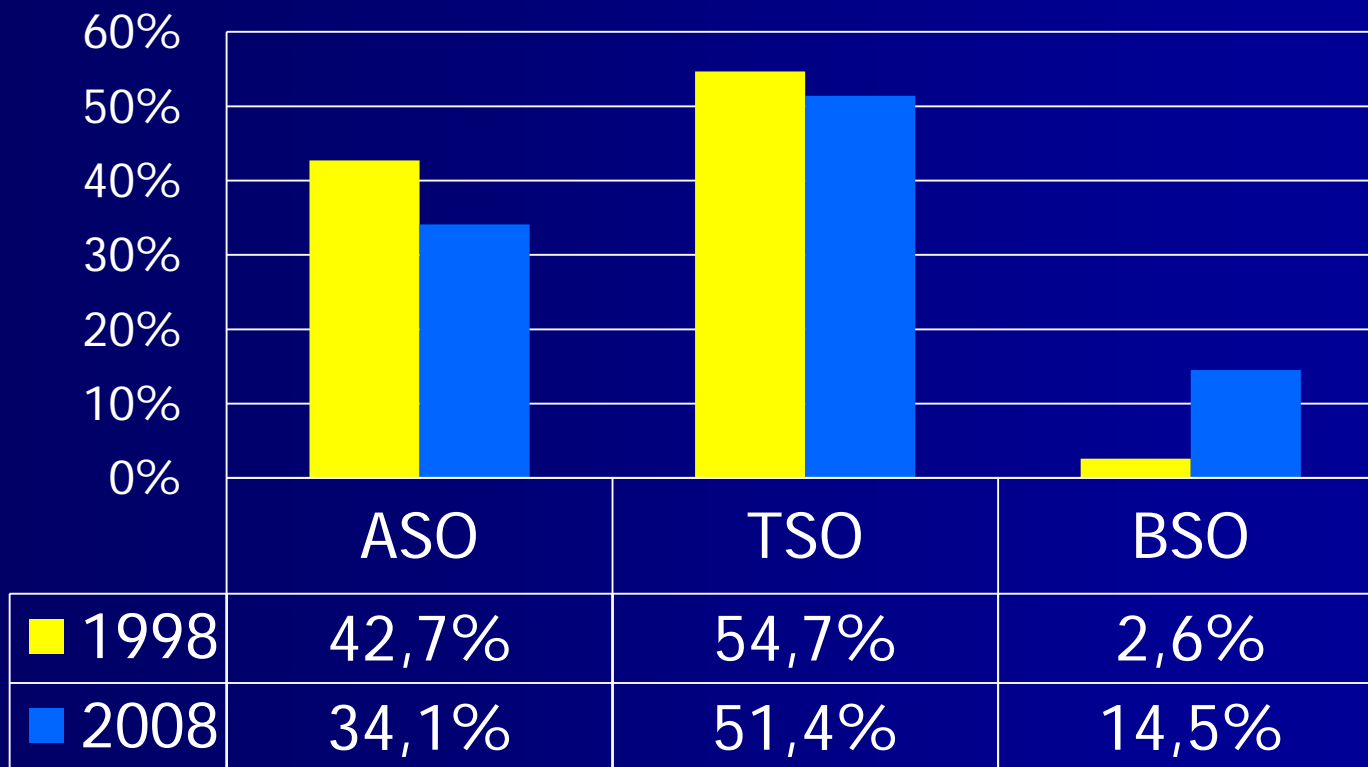
Totaal HBO5 en Bachelor per provincie 2009 vs 2010

	ANTWERPEN	WEST-VLAANDEREN	VLAAMS-BRABANT en Brussel	LIMBURG	OOST-VLAANDEREN
Totaal 2009	3.017	2.588	1.379	1.545	2.482
Totaal 2010	3.229	2.922	1.612	1.791	2.955

Kwalitatieve tekorten in verpleegkunde

Evolutie instroomniveau 1998 - 2008
Steekproef in 8 hogescholen

Evolutie in verpleegkunde en zorg

Verpleegkunde vroeger

1960

Verpleegkunde vandaag

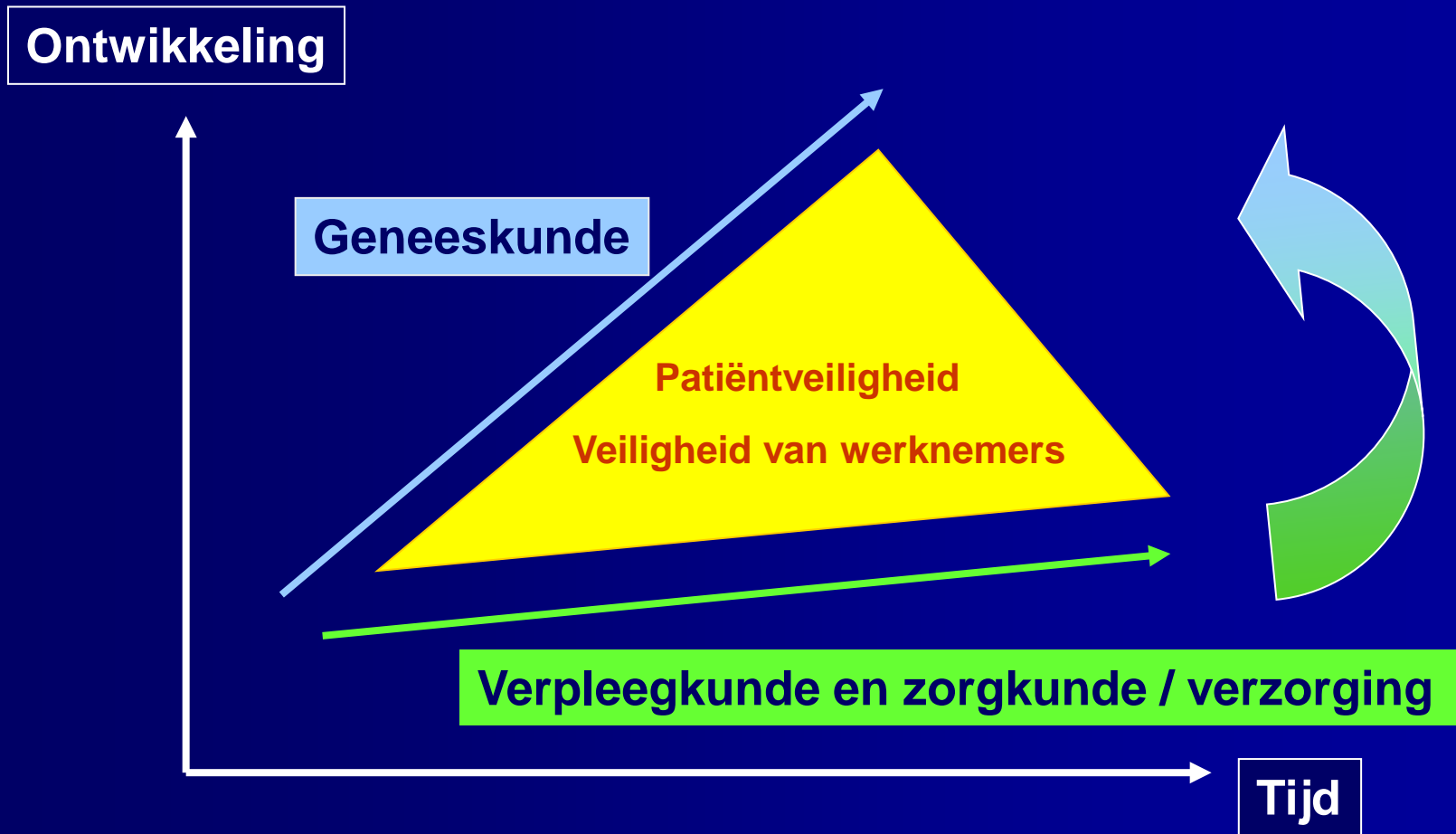
2010

Inhoud van de zorg wijzigt

- Een intensifiëring van de zorg
- Verschuiving
 - van totaalzorg naar zorg op maat
 - in de benadering van de patiënt naar evidence based klinische zorg en casemanagement
 - van traditionele ziekenhuiszorg naar stijgend belang van de bejaardensector en de thuiszorg
- Toenemend belang van
 - Multidisciplinaire en interprofessionele samenwerking,
 - met aansturing van een zorgteam

Bezorgdheid werkveld inzake kwaliteit, en patiënt- en werknemersveiligheid

KWANTITEIT EN KWALITEIT

Het actieplan 'Werk maken van werk in de zorgsector'

- www.ministerjovandeurzen.be beleidsdocumenten
- Actieplan werk focust op acties gericht op:
 - Instroom (hoe jongeren aantrekken naar een zorgopleiding?)
 - Doorstroom (hoe zorgverstrekkers naar verschillende sectoren toe leiden?)
 - Retentie (hoe zorgverstrekkers in de zorgsector houden?)
- Ambassadeur aangesteld om zorgberoepen te promoten
 - Gezicht van de zorgberoepen
 - Focus op het opzetten en uitwerken van promocampagnes
 - Vooral op luik 'Instroom' werken en imago van de zorgsector
- Platform en provinciale werkgroepen ter ondersteuning van de ambassadeur

Aantrekkelijkheid van de zorgsector

- De witte woede overheerst nog altijd als begrip in de publieke opinie.
 - Tijd om dit om te buigen
 - Gezamenlijke verantwoordelijkheid
 - Bouwen aan een gezamenlijk positief lexicon

Baseline-elementen in de beeldvorming

- Onderscheid in opleidingsniveaus en creëren van duidelijkheid wie wat doet in de zorgsector
- Diversiteit in tewerkstellingsmogelijkheden in de sector
- De combinatie van EQ en IQ
- De evolutie en de ontwikkeling van de verschillende zorgberoepen
- De zorgsector als innovatiesector bij uitstek
- De multidisciplinariteit in de zorgsector
- De rijkdom van het intermenselijke contact
- De werkomstandigheden in de zorgsector

**Zorgsector als beloftevolle
carrière-optie**

Onderscheid in opleidingsniveaus

- Verzorgende / zorgkundige
 - Verpleegkundige HBO5 / Bachelor verpleegkundige
 - Verpleegkundige met beroepstitel / beroepsbekwaamheid
 - Master in de verpleegkunde
- Hoe maken we dit onderscheid duidelijk?
- Wie doet wat in het zorgproces?
- Ontwikkelen van een goed organisatiemodel, over alle zorgsectoren heen (ontschotting), dat helder is voor patiënten, andere zorgverstrekkers en voor de zorgverleners zelf.

Diversiteit in de zorgsector

A nurse = a nurse = a nurse

Kan het nog stereotyper?

- Diversiteit in beeld brengen is belangrijk om jongeren met verschillende competenties en interesses aan te spreken

- Technisch
- Psychologisch
- Organisatorisch
- Klinisch
- Educatief
- Ethisch
-

- Flexibele uren
- Regelmatige uren
- Dag / nacht
- Zorgomgeving
- Welzijn
- Onderwijs
-

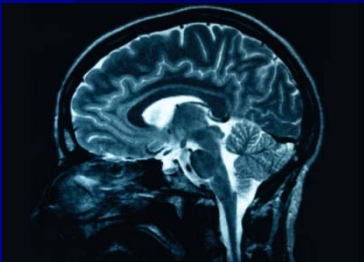
$$\text{IQ} \times \text{EQ} = \text{VQ}$$

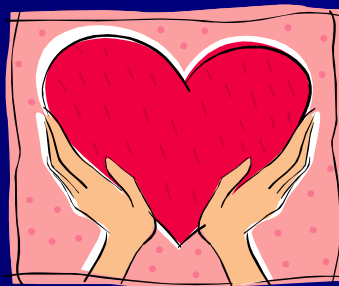
X

DE KRACHT VAN ZORGVERLENING

X

X

Hersenen

Hart

Handen

Evolutie in de zorgberoepen

1960

2010

Zorgsector als innovatieve sector

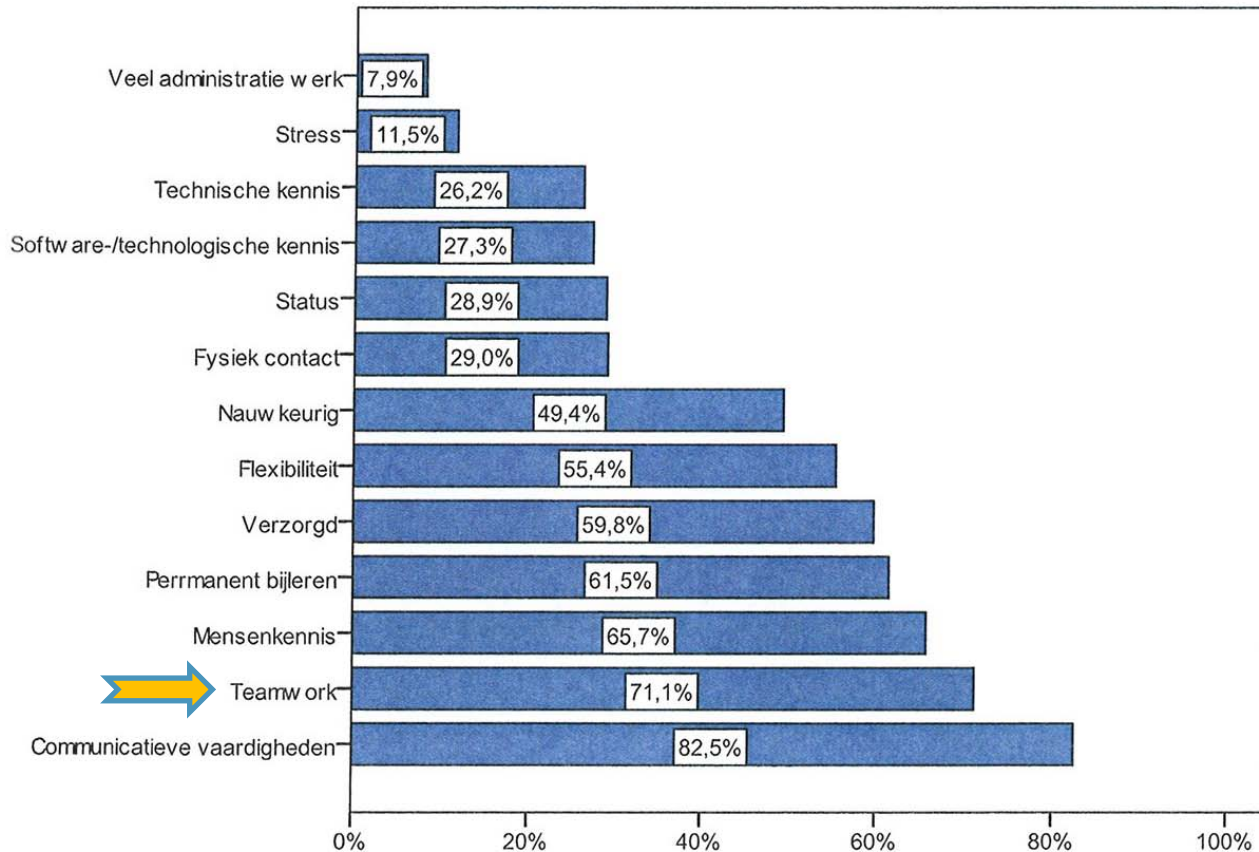
- Evolutie van geneeskunde is gekend
- Wat met de evolutie in de zorgberoepen?
 - Hoe maken we die bekend?
 - Hoeveel wordt in de publieke media over veranderingen in de beroepsuitoefening gepubliceerd?

Belangrijk appèl:

- Inhoudelijke publicaties in kranten, tijdschriften, maar ook op facebook, twitter, linkedin, youtube
- De beste manier om aan de (jongeren)gemeenschap te laten zien waar we echt mee bezig zijn en de stereotypen te doorbreken.

Multidisciplinair teamwork

Belangrijke Aspecten

Teamwork wordt door jongeren uit secundair onderwijs als 2^e belangrijkste aspect in een toekomstige job aangeduid

N= 385 Laatste jaars studenten ASO en TSO uit Limburg en Vlaams-Brabant

Scriptie Marktonderzoekstage, Imago onderzoek verpleegkunde, Geelen, Montoro Sadia, Thomas, Vermeire, olv. Walraevens en Jacques, KHLeuven , academiejaar 2009 - 2010

Rijkdom van het intermenselijke contact

- Moeilijker in beeld te brengen
- Komt wel tot uiting in getuigenissen van mensen
 - Zorgverleners zelf
 - Maar ook patiënten en andere zorgverleners
- Belangrijk onderzoek lopend door Chris Gastmans
 - Wat is een goede verpleegkundige door de ogen van de patiënt.
- Grijpt terug naar de basis waarom iemand voor verpleegkunde / zorgkunde gekozen heeft.

Werkomstandigheden

- Onregelmatige uren
- Slecht betaald

- Geen promotie
- Hard werken

- Slechte combinatie werk-gezin

- Flexibele uren
- 2^e beste verdienende professionele bachelor
(Startloon, mediaan, Loonkompas Vacature)
- Functiedifferentiatie
- Zoek mee naar nieuwe collega's
- Zeer veel arbeidsregimes mogelijk en voordelen zoals ADV

Waar zitten de problemen dan nog ?

- Door tekorten → openstaande vacatures
- Door onvoldoende functiedifferentiatie → onduidelijke profilering van de diverse beroepen
- Door sfeer in de sector → eerder klaagcultuur
- Door slecht imago → onvoldoende aantrekkingskracht

Tijd om in gang te schieten.... Volgens iemand op Facebook

GO!

GO!

GO!

GO!

4 belangrijke pijlers

1. Boordtabellen (back-office)
2. Promotie zorgsector uitbouwen
 - Korte termijn
 - BAN, www.wordzorgverlener.be
 - Langere termijn
 - Onderbouwde professionele campagne
 - Juiste beeldvorming
 - Eenduidig, duidelijk, krachtig en overtuigend
 - Continu lopende acties ontwikkelen
 - Inleefmomenten
 - Goede informatieve websites
 - Zorgberoepen in de moderne communicatie brengen

4 belangrijke pijlers

3. Innovatie en ontwikkeling stimuleren

- Onderzoek als belangrijke pijler om de zorgsector te ontwikkelen en te professionaliseren
- Niet alleen medische ontwikkeling
- Ook paramedisch en zorg
- Vooral multidisciplinair

4. Herbekijken van zorgorganisatie

- Voor elke competentie is er plaats in het zorgproces
- Juiste man/vrouw op de juiste plaats
- Functiedifferentiatie en taakuitzuivering
- Ontschotting bewerkstelligen

Besluit

Besluit

Contactgegevens

Lon Holtzer

Ambassadeur zorgberoepen

Koolstraat 35

1000 Brussel

lon.holtzer@wvg.vlaanderen.be

GSM: 0486 / 09 85 85